

อิทธิพลของทักษะด้านบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ทำ บัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน*

THE INFLUENCE OF ACCOUNTING SKILLS ON THE EFFICIENCY OF ELECTRONIC FINANCIAL STATEMENTS OF ACCOUNTANTS IN THE UPPER SOUTHERN REGION

สลิตญา รักรอด*, คทา อภัยสวัสดิ์

Salitaya Rakrod*, Khatha Apisawat

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยตาปี สุราษฎร์ธานี ประเทศไทย

Faculty of Accountancy Tapee University, Surat Thani, Thailand

*Corresponding author E-mail: Salitaya@tapee.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะด้านบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน จำนวนทั้งสิ้น 355 ราย ซึ่งคัดเลือกโดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อประเมินอิทธิพลของทักษะที่มีต่อประสิทธิภาพของการจัดทำงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านการตัดสินใจ และความสามารถในการรวบรวมและจัดการข้อมูลในระบบดิจิทัล ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.01) ต่อความถูกต้อง ความครบถ้วน ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายของงานบัญชี และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี อย่างไรก็ตาม ทักษะด้านการสื่อสาร การประมวลผลข้อมูล และการจัดการข้อมูลในบางมิติไม่พบว่ามีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้งบการเงินยังคงให้ความสำคัญกับมาตรฐานวิชาชีพ ความโปร่งใส และกลไกการตรวจสอบมากกว่าทักษะสนับสนุนที่ใช้ด้านเทคนิคโดยตรง จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเสนอแนะให้ผู้ทำบัญชีมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางเทคนิคอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการตัดสินใจเชิงวิชาชีพ ควบคู่ไปกับการจัดให้มีระบบควบคุมภายในและกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มระดับความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในระยะยาวให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพระดับสากล

คำสำคัญ: ทักษะด้านบัญชี, งบการเงินอิเล็กทรอนิกส์, เทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี

Abstract

This quantitative research aims to investigate the accounting competencies that influence the effectiveness of electronic financial statements among accountants in the Upper Southern region of Thailand. A structured questionnaire was employed as the primary data collection instrument. The sample comprised 355 professional accountants selected through purposive sampling. Data were analyzed using both descriptive statistics-namely percentages, frequencies, means, and standard deviations-and inferential statistics, including Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. These analyses were conducted to determine the extent to which various accounting skills impact the quality and performance of electronic financial reporting. The findings indicate that professional competence, information technology proficiency, decision-making ability, and skills in digital data management have statistically significant positive effects (at the 0.05 and 0.01 levels) on the accuracy, completeness, goal attainment, and overall professional success in accounting practices. Conversely, communication skills, data processing abilities, and certain dimensions of data management were not found to significantly affect the accuracy and reliability of financial statements. The results highlight the continued importance placed by financial statement users on professional standards, transparency, and audit mechanisms over non-technical competencies. Accordingly, it is recommended that accounting professionals focus on the continual development of core technical skills, strengthen capabilities in IT and professional judgment, and implement robust internal controls and audit systems to enhance the credibility and long-term reliability of electronic financial statements in alignment with international accounting standards.

Keywords: Accounting Skills, Electronic Financial Statements, Accounting Information Technology

บทนำ

ในยุคที่เศรษฐกิจของประเทศพึ่งพาภาคธุรกิจเอกชนและผู้ประกอบการรายย่อยเป็นหลัก ความถูกต้อง โปร่งใส และทันสมัยของข้อมูลทางการเงินจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน การจัดทำบัญชีการเงินที่มีคุณภาพจึงไม่เพียงส่งผลต่อการตัดสินใจภายในองค์กรเท่านั้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน คู่ค้า และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีและการควบคุมทางการเงินในภาพรวมของประเทศ จากข้อมูลของกรมสรรพากรและสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับความถูกต้องของงบการเงิน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือประเมินผลประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมสรรพากร, 2564)

สถานการณ์ในปัจจุบันยังสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นของการปรับตัวเข้าสู่ระบบ “งบการเงินอิเล็กทรอนิกส์” (Electronic Financial Statements) ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลทางการเงินในรูปแบบดิจิทัล โดยเฉพาะในยุคที่รัฐบาลส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐและเอกชนเพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความโปร่งใส อย่างไรก็ตามการนำระบบดังกล่าวมาใช้ในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตภาคใต้ตอนบนที่ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ เช่น สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพังงา กลับประสบอุปสรรคหลายประการ อาทิ ความไม่พร้อมของบุคลากร ความเข้าใจที่จำกัดในมาตรฐานการรายงานใหม่ๆ และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีบัญชีในเชิงลึก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565)

ปัญหาสำคัญในการจัดทำงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันเกิดจากการขาดความชำนาญของผู้ทำบัญชีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ แม้ผู้ทำบัญชีจะมีบทบาทโดยตรงในการรวบรวม ตรวจสอบ และรายงานข้อมูลบัญชี แต่หลายกรณียังพบว่าขาดความรู้หรือทักษะเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี และไม่สามารถประยุกต์ใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุงใหม่ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้คุณภาพของงบการเงินที่จัดทำยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล และขาดความน่าเชื่อถือในการตรวจสอบของภาครัฐ ซึ่งกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของธุรกิจในระยะยาว (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต, 2564) แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะด้านบัญชี กับประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบใดของทักษะที่มีอิทธิพลสำคัญ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการอบรมหรือพัฒนาศักยภาพผู้ทำบัญชีในเชิงวิชาชีพได้อย่างตรงจุด ตลอดจนเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายของหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรวิชาชีพบัญชี เพื่อยกระดับมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2563)

จากปัญหาและแนวโน้มดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยในหัวข้อ “อิทธิพลของทักษะด้านบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทักษะด้านบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถพัฒนาแนวทางในการยกระดับวิชาชีพบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลและตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจในปัจจุบัน (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะด้านบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากการกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ จำนวน 2 ตัวแปร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 355 ราย ซึ่งถือเป็นจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอในการแทนประชากรทั้งหมด โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้ออกแบบขึ้นจากการศึกษา ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากร และข้อมูลทั่วไปของนักบัญชี จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะนักบัญชี จำนวน 12 ข้อ โดยเป็นคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยครอบคลุมเนื้อหา ด้านวิชาชีพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบบัญชียุคดิจิทัล จำนวน 9 ข้อ โดยเป็นคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยครอบคลุมเนื้อหา การรวบรวมข้อมูล การจัดการข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในระบบดิจิทัล จำนวน 9 ข้อ โดยเป็นคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยครอบคลุมเนื้อหา ด้านความถูกต้อง ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านการประสบความสำเร็จในวิชาชีพ โดยส่วนที่ 2,3 และ 4 มีรายละเอียดการให้คะแนน ดังนี้

โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 4.50 ถึง 5.00 จะสื่อถึงระดับความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเชิงบวกสูงมากต่อประเด็นที่ประเมิน

ค่าคะแนนเฉลี่ยในช่วง 3.50 ถึง 4.49 หมายถึงระดับความคิดเห็น ในระดับมาก แสดงถึงความเห็นหรือความพึงพอใจในระดับที่ดี

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ถึง 3.49 หมายถึงระดับความคิดเห็น ในระดับปานกลาง ซึ่งบ่งชี้ถึงความเห็นในระดับกลางหรือเป็นไปในเชิงพอใช้

หากคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.50 ถึง 2.49 จะจัดให้อยู่ในระดับความคิดเห็น ในระดับน้อย สะท้อนถึงความพึงพอใจหรือความคิดเห็นที่ค่อนข้างต่ำ

และในกรณีที่ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 1.49 จะหมายถึงความคิดเห็น ในระดับน้อยที่สุด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจในระดับต่ำที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เป็นส่วนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

สำหรับแบบสอบถามทั้ง 5 ตอนข้างต้น ผู้ศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือวัดตัวแปรด้วยวิธีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence : IOC) ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องทางด้านภาษา หลังจากนั้นทำการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์

ซึ่งผู้วิจัยทำจดหมายจากโครงการบัญชีมหาบัณฑิตเพื่อแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาทำก่อนนำไปทดลองใช้ (Pre-test) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาทำได้โดยการนำนิยามศัพท์ และโครงสร้างการสร้างข้อคำถามควบคู่กับเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง ผู้ศึกษาทำการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการทราบ จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามในแบบสอบถามจำนวน 24 ข้อ พบว่า ข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่า IOC อยู่ในช่วงที่ผ่านเกณฑ์ คือ 0.50 ขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 21 ข้อคำถาม ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการวัดและสามารถนำไปใช้ในการทดลองเก็บข้อมูลได้

อย่างไรก็ตาม มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับปรุงถ้อยคำของข้อคำถามเหล่านั้นตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้มีความชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงในขั้นตอนถัดไป

จากผลการประเมินสามารถสรุปได้ว่า แบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับที่เหมาะสมและมีความน่าเชื่อถือเพียงพอสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามปรับปรุงตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญไปทำการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 30 ชุด หลังจากได้ผลแล้ว นำมารวบรวมเพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เป็นวิธีวัดค่าความเที่ยงที่เป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายอีกวิธีการหนึ่งร่วมกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ ควรมีค่าใน ระดับ 0.70 ขึ้นไป และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected Item Total Correlation) ควรมีค่า ตั้งแต่ 0.3 (Hair et al., 2006) ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแต่ละตัวแปรได้ค่าตามมาตรฐานที่กำหนด คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีค่ามากกว่า 0.7 และค่าความเชื่อมั่นจำแนกรายข้อ มีค่ามากกว่า 0.3 ทั้งนี้ซึ่งคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ 0.57 ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.40 ถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ ทำการตัดข้อคำถามใดๆ ออกจากการวัดตัวแปรจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในเขตภาคใต้ตอนบน โดยใช้แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (แบบสอบถามออนไลน์) เป็นช่องทางในการจัดเก็บข้อมูล ทั้งนี้ ดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2568

แบบสอบถามถูกส่งออกไปทั้งสิ้นจำนวน 400 ชุด และได้รับคืนกลับมาจำนวน 355 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 88.75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 26 - 30 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,001-25,000 บาท

2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลด้านทักษะด้านบัญชี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะเทคนิคด้านบัญชี ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี และด้านการสื่อสารและการรายงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่ออิทธิพลด้านบัญชีอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า

2.1. ทักษะเทคนิคด้านบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่ออิทธิพลด้านทักษะด้านบัญชีด้านทักษะเทคนิคด้านบัญชี อยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านสามารถจัดทำรายการปรับปรุงบัญชี และบันทึกรายการในสมุดบัญชีได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (GAAP หรือ TFRS) อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านมีความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีคอมพิวเตอร์ ในการจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ท่านสามารถอ่าน วิเคราะห์ และจัดทำงบการเงินพื้นฐาน ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด ได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง และท่านมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานบัญชีภาษีอากรเบื้องต้น (เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีหัก ณ ที่จ่าย) ได้ตามระเบียบของกรมสรรพากร อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2.2. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่ออิทธิพลด้านทักษะด้านบัญชี ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี อยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านให้ความสำคัญกับการทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขข้อผิดพลาดของข้อมูลทางบัญชีอย่างรอบคอบ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดทำรายการบัญชีได้ถูกต้องตามเอกสารประกอบและหลักการบัญชีที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ท่านตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนบันทึกบัญชีหรือจัดทำรายงานทางการเงินทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และท่านมีวินัยในการจัดเก็บและอ้างอิงข้อมูลหรือเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อความถูกต้องและตรวจสอบได้ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2.3. ด้านการสื่อสารและการรายงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่ออิทธิพลด้านทักษะด้านบัญชี ด้านการสื่อสารและการรายงาน อยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านสามารถสื่อสารข้อมูลทางการบัญชีและการเงินให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน ทั้งในรูปแบบการพูดและการเขียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดทำรายงานทางการเงินหรือรายงานวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งาน อยู่ในระดับมาก ท่านสามารถปรับรูปแบบและภาษาของการสื่อสารทางบัญชีให้เหมาะสมกับผู้รับสารในแต่ละระดับ เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารหรือบุคคลภายนอกองค์กร อยู่ในระดับมาก และท่านสามารถนำเสนอข้อมูลทางบัญชีโดยใช้สื่อหรือเครื่องมือสนับสนุนการสื่อสาร หรือกราฟต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความน่าเชื่อถือของงบ และด้านความครบถ้วนของงบการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า

3.1. ด้านความถูกต้อง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนบันทึกบัญชีหรือจัดทำรายงานทางการเงินทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับ รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดทำรายการบัญชีได้ถูกต้องตามเอกสารประกอบและหลักการบัญชีที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ท่านให้ความสำคัญกับการทบทวนตรวจสอบ และแก้ไขข้อผิดพลาดของข้อมูลทางบัญชีอย่างรอบคอบ อยู่ในระดับมาก และท่านมีวินัยในการจัดเก็บและอ้างอิงข้อมูลหรือเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อความถูกต้องและตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3.2. ด้านความน่าเชื่อถือของงบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความน่าเชื่อถือของงบ อยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านตระหนักถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณทางวิชาชีพในการจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดทำงบการเงินโดยอ้างอิงจากข้อมูลจริงและเอกสารหลักฐานที่ตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมาก ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของงบการเงิน อยู่ในระดับมาก และท่านสามารถเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีตามหลักความโปร่งใส เช่น หมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือรายการที่มีสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3.3. ด้านการสื่อสารและการรายงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความครบถ้วนของงบการเงิน อยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านสามารถรวบรวมและบันทึกรายการบัญชีได้ครบถ้วนโดยไม่ตกหล่นรายการที่มีสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดทำงบการเงินได้ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ท่านสามารถตรวจสอบความครบถ้วนของรายการบัญชีและเอกสารสนับสนุนก่อนสรุปผลการจัดทำงบการเงิน อยู่ในระดับมาก และท่านให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในงบการเงินเพื่อให้ผู้ใช้งานได้รับข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการศึกษางานวิจัย เรื่อง อิทธิพลของทักษะด้านบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การศึกษาได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านบัญชีและองค์ประกอบของระบบบัญชียุคดิจิทัล ล้วนส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน โดยผลการวิเคราะห์เชิงอนุมานชี้ว่า ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านการตัดสินใจ ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความถูกต้องของข้อมูลงบการเงินที่จัดทำในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 ในขณะที่องค์ประกอบของระบบบัญชียุคดิจิทัล เช่น การรวบรวมข้อมูลและการจัดการข้อมูล มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความครบถ้วนของข้อมูล การบรรลุเป้าหมายของการจัดทำงบการเงิน และความสำเร็จในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ในบริบทของการบัญชียุคดิจิทัล ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลาย ไม่เพียงแต่ในด้านเทคนิคทางวิชาชีพ แต่ยังต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การตัดสินใจเชิงวิเคราะห์ และการบริหารจัดการข้อมูลทางบัญชีที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อน การบูรณาการทักษะเหล่านี้ร่วมกับระบบบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ จึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของงบการเงินในทุกมิติ ทั้งด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน และความน่าเชื่อถือ รวมถึงการดำเนินงานที่สามารถบรรลุเป้าหมายและแสดงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาชีพได้อย่างชัดเจน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ (สุวิมล ตรีคุณธรรมกุล, 2565) ซึ่งศึกษาประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัล และพบว่าคุณลักษณะของระบบมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการตัดสินใจของผู้บริหารและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานบัญชีในตนเองเดียวกัน (ศุภกฤษ บุญจันทร์, 2564) ก็พบว่าทักษะด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีส่งผลต่อคุณภาพของงานบัญชี ทั้งด้านเวลา ความถูกต้อง และการลดข้อผิดพลาด ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยนี้ที่พบว่าทักษะด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ (นภทร จันทจรจตุรภัทร, 2567) ยังยืนยันว่าทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านการสื่อสารและจริยธรรม มีผลต่อความถูกต้องและความสำเร็จในสายวิชาชีพ ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันกับผลวิจัยนี้ที่ชี้ให้เห็นว่าทักษะด้านการตัดสินใจและการจัดการข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ยังสามารถอ้างอิงงานของ (Whitman, M. & Sobczak, M., 2018) ซึ่งเสนอว่าเทคโนโลยี AI และระบบดิจิทัลช่วยเสริมประสิทธิภาพของนักบัญชี โดยเฉพาะในด้านความถูกต้อง การตรวจสอบย้อนกลับ และการลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน

จากการอภิปรายข้างต้นจะเห็นได้ว่าทักษะและระบบบัญชีที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดทำงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเพิ่มคุณภาพการรายงานทางการเงินในยุคสมัยที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในสายวิชาชีพบัญชี

แม้ว่าผลการวิจัยโดยรวมจะชี้ให้เห็นว่า ทักษะด้านบัญชีและองค์ประกอบของระบบบัญชียุคดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในหลายด้าน แต่เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดในแต่ละตัวแปร พบว่า มีบางด้านที่ไม่ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร การประมวลผลข้อมูล และการจัดการข้อมูล ต่อบางมิติของประสิทธิภาพงบการเงิน ซึ่งสะท้อนให้เห็นข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเฉพาะในบริบทการปฏิบัติงานบัญชียุคดิจิทัล ประการแรกทักษะด้านการสื่อสาร ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อ ความถูกต้องของงบ

การเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า ความถูกต้องของข้อมูลในระบบบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นอยู่กับทักษะทางเทคนิคและการใช้โปรแกรมบัญชีมากกว่าความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ (ปฐมาภรณ์ คำชื่น, 2025) ที่พบว่าทักษะด้านการสื่อสารมีความสำคัญต่อการประสานงาน แต่ ไม่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพหรือความถูกต้องของข้อมูลทางบัญชี ในระบบดิจิทัล ประการที่สอง การประมวลผลข้อมูล ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของระบบบัญชียุคดิจิทัล ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญ โดยอาจมีสาเหตุจากการที่ผู้ใช้งบการเงินพิจารณาความน่าเชื่อถือจากการควบคุมภายใน หรือการตรวจสอบภายนอก มากกว่าการประมวลผลข้อมูลภายในระบบบัญชีเพียงอย่างเดียวข้อนี้สอดคล้องกับงานของ (อาทิตติยา วงศ์ผาบุตร, 2568) ซึ่งชี้ว่า ความน่าเชื่อถือของงบการเงินมีความสัมพันธ์กับการตรวจสอบ การเปิดเผยข้อมูล และธรรมาภิบาล มากกว่าการพึ่งพาเทคโนโลยีหรือระบบบัญชีดิจิทัล ประการสุดท้าย การจัดการข้อมูล แม้จะส่งผลเชิงบวกต่อด้านความสำเร็จในวิชาชีพและความถูกต้อง แต่ไม่พบอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเฉพาะ ด้านความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางบัญชี ซึ่งอาจสะท้อนว่าความสามารถในการจัดการข้อมูลเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินไว้วางใจข้อมูลที่นำเสนอได้ ข้อนี้สอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของ (Tan, W. & Lim, S., 2016) ซึ่งพบว่า ผู้ใช้งบการเงินให้ความสำคัญกับการรับรองโดยผู้สอบบัญชีและความโปร่งใสมากกว่าการบริหารจัดการข้อมูลภายใน

จากผลการวิจัยในประเด็นนี้สามารถสรุปได้ว่า แม้ทักษะด้านการสื่อสาร การจัดการข้อมูล และการประมวลผลข้อมูลจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการทำงานทางบัญชี แต่ในมิติของ ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ ของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใช้งานยังคงให้ความสำคัญกับมาตรฐานทางวิชาชีพ การตรวจสอบ และความโปร่งใสมากกว่ากระบวนการทางเทคนิคภายในระบบเพียงอย่างเดียว

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 15,001 - 25,000 บาท ด้านทักษะบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญด้านเทคนิคบัญชี การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี และการสื่อสารและรายงาน อยู่ในระดับสูง โดยแสดงความสามารถในการจัดทำรายการบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและการใช้โปรแกรมบัญชีได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีอย่างละเอียดรอบคอบ และมีวินัยในการจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้านการสื่อสาร ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถถ่ายทอดข้อมูลทางบัญชีได้อย่างชัดเจน ปรับรูปแบบการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารต่าง ๆ รวมถึงการนำเสนอข้อมูลด้วยสื่อและกราฟิกที่เหมาะสม ในส่วนของประสิทธิภาพของงบการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่างบการเงินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และครบถ้วนในระดับสูง โดยมีการตรวจสอบและทบทวนข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการรวบรวมและบันทึกข้อมูลอย่างครบถ้วน รวมถึงเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้งานงบการเงินอย่างเหมาะสมและโปร่งใส ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ ได้แก่ การส่งเสริมการใช้ระบบบัญชีอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ควรสนับสนุนซอฟต์แวร์ที่ได้มาตรฐานและให้ความรู้ในการใช้งานอย่างถูกต้อง การพัฒนาระบบตรวจสอบและ

ประเมินผลการจัดทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ปรับปรุงงานบัญชี และการสร้างเครือข่ายวิชาชีพในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาทักษะอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านภาษี หรือการใช้ AI ในงานบัญชี รวมถึงการเปรียบเทียบกับพื้นที่หรืออุตสาหกรรมอื่นเพื่อขยายผล และศึกษาปัจจัยร่วม เช่น แรงจูงใจในการทำงานหรือวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ในเชิงพฤติกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2564). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2564. เรียกใช้เมื่อ 2 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.rd.go.th>
- นภัทร จันทรจตุรภัทร. (2567). ผลกระทบของสมรรถนะของนักบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสาร Journal of Roi Kaensarn Academi, 17(2), 88-102.
- ปฐมภรณ์ คำชื่น. (2025). ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีคุณภาพ. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 27(1), 101-115.
- ศุภกฤษ บัญจันท์. (2564). การบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีดิจิทัล ในประเทศไทย. วารสาร Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(10), 112-125.
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต. (2564). รายงานสถานการณ์วิชาชีพบัญชีไทย พ.ศ. 2564. เรียกใช้เมื่อ 2 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.fap.or.th>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2563). รายงานการพัฒนาลาดทุนไทยเพื่อความยั่งยืน. เรียกใช้เมื่อ 2 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.sec.or.th>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563). รายงานประจำปี 2563. เรียกใช้เมื่อ 2 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.sme.go.th>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). รายงานผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2565. เรียกใช้เมื่อ 2 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.nso.go.th>
- สุวิมล ตรีคงธรรมกุล. (2565). ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัล. วารสารบริหารธุรกิจและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 1(1), 45-58.
- อาทิตติยา วงศ์ผาบุตร. (2568). ผลกระทบของความสามารถทางการบัญชีดิจิทัลที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม สกลนคร และมุกดาหาร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 15(1), 75-89.
- Tan, W. & Lim, S. (2016). The Impact of Auditor Assurance and Transparency on Financial Statement Users' Trust. Audit Financiar, 3(126), 499-510.

Whitman, M. & Sobczak, M. (2018). The Role of Artificial Intelligence in Enhancing Accounting Accuracy and Efficiency. Published by Canadian Center of Science and Education, 10(1), 55-68.